Nᴿᴿ 47.

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Piątek dnia 18 *Kwietnia v. s.* 1830 *Roku.*

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Wilno.

Wczora, dnia 17 t. m. z uroczystością obchodzony był dzień narodzin, JEGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI, XIĘCIA NASTĘPCY TRONU. W kościołach odprawiło się nabożeństwo i śpiewane było *Te Deum.*

— W poniedziałek d. 21 t. m. odbędzie się uroczyste położenie węgielnego kamienia przyszłego kościoła ewangelicko-reformowanego, w mieyscu dla tey nowey świątyni Boga przeznaczonem, na ulicy portowey za Trocką-Bramą.

— Już prawie całkiem zaięte mieysce jarmarkowe wystawionemi budami. Coraz się pomnaża nadzieia znacznego zjazdu i kupców i publiczności.

Sankt-Petersburg dnia 11 kwietnia.

Nabożeństwo rezurrekcyyne celebrowane było w kaplicy pałacu Zimowego, w obecności N. CESARZA JEGOMOŚCI, N. CESARZOWEY JEYMOŚCI, J. C. W. WIELKIEGO XIĄŻĘCIA NASTĘPCY TRONU, J. C. W. WIELKIEGO XIĄŻĘCIA MICHAŁA i J. K. W. Xięcia Alberta Pruskiego. NN. CC. II. przyymowali zwyczayne powinszowania Członków Rady Państwa, Ministrów, Senatorów, Jenerałów i Oficerów Gwardyi i Woyska, Dworu i różnych znakomitszych osób. Tegoż dnia po nieszporach N. CESARZOWA JEYMOŚĆ przyymowała powinszowania Dam w kaplicy. — Następnego dnia 7 NAYJAŚNIEYSI CESARSTWO ICHMOŚĆ przyymowali powinszowania wyższego Duchowieństwa, a potem ciała dyplomatycznego.

— J. K. W. Xiążę Albrecht Pruski wyiechał z tuteyszey stolicy ostatniego wtorku ze swoim orszakiem.

— Przez naywyższe dyplomata pod dniem 5 t. m. N. CESARZ JEGOMOŚĆ raczył mianować kawalerami orderów ś. *Andrzeia*, ienerał-adjutantów Hr. *Pozzo di-Borgo*, ienerała piechoty, ambassadora nadzwyczaynego i pełnomocnego J. C. M. przy Dworze N. K. J. Chrz.; Jenerała Jazdy *Goleniczewa-Kutuzowa* i Wielkiego Łowczego *Paszkowa*; znakami zaś brylantowemi orderu ś. *Alexandra-Newskiego* udarować raczył Xięcia *Dołhorukiego*, Koniuszego.

— Przez ukaz teyże datty do Kantoru dworu, CESARZ JEGOMOŚĆ raczył mianować Panny Olgę *Borozdinównę*, baronównę Prascewią *Budberg*, Xiężniczkę Maryą *Chowańską*, Xiężniczkę Annę *Szczerbatównę* i Maryą *Bergmann*, pannami honorowemi NAYJAŚNIEYSZEY CESARZOWEY. (*J. d. S. P.*)

Odessa dnia 2 kwietnia.

Na odniesienie się P. Noworossyyskiego i Bessarabskiego Jenerał-Gubernatora, P. Minister Skarbu, zalecił komu należy, ażeby xiążki drukowane w Odessie albo przywożone tu z wewnętrznych Państwa guberniy, były wywożone napowrót bez żadnych poszlin, byleby były opatrzone świadectwem Naczelnika miasta w tem, że one są rzeczywiście przywiezione do tego miasta z wewnętrznych guberniy albo drukowane w Odessie. Dla tych ostatnich potrzeba iednego świadectwa na całe wydanie. Prawidło to rozciąga się i na xiążki przez pocztę stąd odsyłane.

— Baron Frank Rzecz. Radz. Stanu podarował 10 ksiąg dla publiczney biblioteki odeskiey.

Kiszeniew dnia 18 marca.

Z d. 10 na 11 b. m. od wielkiego wylewu wód w wąwozach i rzeczkach powiatu akermańskiego nietylko zostały poznaszane wszystkie mosty i groble po drogach mieyskich przez rzeczki Kohilnik, Saratę i Chadžider, ale nawet zalane obywatelskie domy we wsiach Diwizzi 13 i Huraczyligiderze 9, z których ludzie ledwo uratować się zdołali. Siana różnych właścicieli i w części skarbowego pływa po wodzie przeszło 300,000 pudów; sól przy ieziorach słonych zupełnie roztopiło; wszystkie budowy kordonowe i szałasy straży pograniczney strzegącey granicy Bessarabskiey od wprowadzenia zarazy, zatopione, a niektóre do szczętu zniesione pędem wody i lodu z Dunaiu. Między wsiami tegoż powiatu akkermańskiego Wilkową, a Żubrianami utworzyła się z limanu do morza bardzo wielka przewalina i Baszkirowie w kordonie będący ledwo zdążyli ocalić się.

Wszelki w tych mieyscach związek został na czas przerwany; poczty i sztafety zatrzymane. Dla niedostatku lasu w kraiu tuteyszym na zrobienie promów, tam gdzie są mosty zniesione, urządzono tymczasowe przeprawy z łodek rybackich. Między Kiszeniewem a pocztamtem polowym, z wozu extra-poczty pomimo wszelkiey ostróżności upadł tłómok do wody i dotąd niewynaleziono sumki sanktpetersburskiey, która się w nim znaydywała.

Należy mniemać, że surowa tegoroczna zima, iakiey nikt w Bessarabii niepamięta, bo mrozy dochodziły do 25 stopni i nadzwyczay głębokie śniegi, były przyczyną tu tak wielkiego rozlewu wiosennego.

KRÓLEWSTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 21 kwietnia.

— Hrabia Ordynat Zamoyski, Prezes Senatu Królewstwa Polskiego, w tych dniach wyieżdża z Paryża, wracaiąc do oyczyzny. (*K. W.*)

W drukarni przy ulicy Mazowieckiey Nro 1349 wyszła zpod prassy powieść historyczna *Władysław Herman i Dwór Jego*, z dzieiów Narodowych XI wieku napisana, tomów III.

— Jedna z dam tuteyszych graiąca w wista przed kilku dniami wyświeciwszy waleta trefl, z niemałem podziwieniem resztę kart treflowych u siebie znalazła. (*G. W.*)

PRUSSY.

Berlin dnia 18 kwietnia.

Przybył tu dnia wczorayszego z Poznania J. O. Namiestnik W. X. Poznańskiego Xiążę Antoni Radziwiłł. (*K. W.*)

AUSTRYA.

Wiedeń dnia 7 kwietnia.

(z Gazety Warszawskiey).

Schönbrunn, w okolicach tuteyszey stolicy, będzie od dnia 1 maia podobny do Kongressu członków rodziny Cesarskiey. Czynione przysposobienia domyślać się każą, iż Arcy-Xiężna *Zofia* odprawi tam połog. Urządzono oraz pokoie dla dostoynych zagranicznych gości. Królewstwo Ichmość Neapolitańscy maią tam przybyć. Arcy-Xiężna *Parmy* iest także spodziewaną. Xiążę *Salerna* mieszkać będzie w *Hitzing* blisko *Schönbrunn*. *Schönbrunn* i *Hitzing* są naypięknieyszemi i nayulubieńszemi mieyscami rozrywek Wiedeńczyków. Teraz iuż nie można tam znaleźć mieszkania. Przy wielkim placu w *Hitzing* ieden pokoy kosztuie teraz miesięcznie przeszło 100 złotych reńskich monetą konwencyyną.

Ustanowiona przez N. Cesarza Jmci Kommissya wsparcia osób dotkniętych powodzią, rozdała iuż 104,216 złotych ryńskich monetą konwencyyną. Oprócz tego dano nieszczęśliwym 69 krów. Akt ten odbył się z wielką uroczystością. Arcy-Xiążę następca tronu, okazał w wysokim stopniu uczucia ludzkości.

— Dnia 9 —

Podług obwieszczenia wydanego przez władzę woyskową w *Agram*, zbiegi, wychodcy i rozboynicy kraiowi znayduiący się w Bośnii, kilkakrotnie od nieiakiego czasu błagali o przebaczenie, przyrzekaiąc, iż nietylko wyiawią wszystko, co wiedzą o rozboynikach, lecz oraz wrócą do porządku, i ulegną rozkazom władz dla pozyskania tego zamiaru, a nawet na całey przestrzeni granicy Dalmacyi aż do *Jessenovatz*, póki żyć będą, nie zaniechaią przykładać się, ile możności, do utrzymania porządku i w razie potrzeby ścigać wspólnie będą rozboyników z poświęceniem życia swego. N. Cesarz Jmć, powziąwszy wiadomość o tych prośbach, skłonił się do pozwolenia powrótu wychodcom i zbiegom, rodem z kraiow Jego, znayduiącym się w Bośnii, z własney woli powracaiącym, oraz rozboynikom, którzy się dobrowolnie stawią i nie są poddanemi Bosniyskiemi, zastrzegaiąc, aby wyiawili wszystko, co wiedzą o rozboynikach, ich wspólnikach, osobach, które ich ukrywaią i popełnionych rozboiach. Wracaiący rozboynicy mogą oraz pozostać w swoich domach, lecz pod wyraźnym warunkiem, iż ciągle dobrze sprawować się będą, podlegaiąc ścisłemu dozorowi, a ieśliby który z nich po przebaczeniu stał się krzywoprzysiężcą, i dopuścił się nowego iakiego występku, amnestya ta ma bydź uznana za nieważną, i wszystkie wykroczenia zostaną podług całey surowości praw ukarane, a nadto cała rodzina przestępcy bez żadney względności będzie na odległą granicę wyprowadzona.

F r a n c y a.

Paryż dnia 5 kwietnia.

(z Gazety Warszawskiey.)

Niemiecka *Powszechna Gazeta* umieściła następuiące uwagi, przeciwne zdaniu, iż teraźnieysze Ministeryum będzie wkrótce musiało upaść: „W każdém państwie konstytucyyném iest korzyścią dla rządu i dla ludu, gdy Ministrowie posiadaią zaufanie Monarchy. *Canning* ieżeliby był doprowadził nadanie swobód Irlandyi do skutku, to niewątpliwie tylko przez naywiększe usiłowanie, gdy tymczasem iego następca Xiążę *Wellington*, posiadaiący zupełne zaufanie, dokonał tego bez przeszkody. Należy się podobnież spodziewać, iż Xiążę *Polignac*, który prawie iest domowym przyiacielem swego Monarchy, obdarzy Francyą wielu pożytecznemi instytucyami, iakich każdy inny, nawet nayutalentowańszy polityk; ale niemaiący za sobą tak korzystnych okoliczności i Królewskiego zaufania, nie potrafiłby nigdy uskutecznić. Ulepszenia bowiem staią się koniecznemi przez potrzeby kraiu i postęp oświaty; a wreszcie, organizacya rządu Francuzkiego popierana przez ducha narodowego, nabyła stałości, która leży za obrębem nadziei mogących się uskuteczniać przez siłę i gwałtowne działania polityczne, iak to dowodzi przykład wszystkich Ministrów Francuzkich, którzy dotychczas przez wpływ stronnictw stanęli na tym stopniu, a iuż nie byli w stanie zadosyć uczynić, ani swym stronnikom, ani własnym nawet chęciom. Znagleni przez konieczność zdarzeń, która nad wszystko iest silnieyszą, to iest, zmuszeni przez wolą objawioną w publiczney opinii i przez prawdziwy interes kraiu, nie mogli sobie nadać takiego kierunku, któryby odpowiadał chcącemu się nad drugie wywyższyć interessowi. Skoro zaś tylko naczelnicy iednego stronnictwa dobro publiczne uczynią podrzędnym względem swych planow i dumnych widokow, zaraz ich porzucaią wszyscy, którzy pomimo ich stosunkow i znaczenia, nie mogą brać udziału przy ich osobistych pobudkach: ci stanowią ogół ludu, owi zaś staią się iego tylko ułamkiem. We Francyi są dwa stronnictwa, iedno liberalnych, a drugie roialistów; w środku pomiędzy obiema stoi ogół ludu czyli stronnictwo, trzymaiące się zasad prawości, które przedewszystkiem pragnie utrzymać pokóy i iednozgodność, a w tym celu chce mieć zapewnioną konstytucyą i prawność, nie pytaiąc się o nazwiska, ani o osobiste stosunki tych, którzy się mogą przyczynić do tych korzyści. Każda administracya, która ludowi poda te korzyści, może rachować na iego sprzyianie; dla tego równie on Xięciu *Polignac*, iak i innemu ministrowi stanie się przychylnym, dopóki tylko tenże utrzyma się na prawey drodze, i całkowicie w swey mocy zachowa konstytucyą. Gdy zaś dotąd teraźnieysze ministeryum, nie zboczyło z tey drogi, przeto przybywa mu coraz więcey stronników, którzy ie wesprą na teraźnieyszém stanowisku.”

— Dnia 6 —

Dziennik *Aviso de la Mediterranée* umieścił kilka ciekawych szczegółow o Deiu Algierskim i wyższych iego urzędnikach. *Aly Soco* i poprzednik *Husseyn* Deia, chciał się uwolnić od iarzma milicyy tureckich i odkrył plan ten powiernikowi swemu *Husseynowi*, który pozornie zgadzał się na to, lecz był skrycie w porozumieniu z milicyą. *Aly* miał właśnie paść ofiarą swego zaufania do *Husseyna*, gdy umarł na morową zarazę. *Husseyn* objął po nim rządy; nikt mu ich nie zaprzeczał, ponieważ miał za sobą milicyą. Pochodzi on z klassy Ulemów, i z tego powodu posiada więcey nauk, niż wszyscy iego poprzednicy. Ma on umysł stały, a nawet uporczywy. Zna dokładnie położenie *Algieru* względem Mocarstw Europeyskich. Ma wielkie zaufanie w swoiey siłe zbroyney, i w oczach iego żadne Mocarstwo nie iest straszliwe. Nie można go nazwać okrutnym, w znaczeniu, iakie Barbaryyczykowie przywięzuią do tego wyrazu. Chociaż surowy w swoich wyrokach, uchodzi iednak za sprawiedliwego u poddanych; lecz z chrześcianami i żydami, niekiedy despotycznie postępuie. Przez roztropną hoyność zjednał sobie przychylność milicyi; częstokroć rozdziela haracz opłacony przez Mocarstwa Europeyskie między swych żołnierzy; i niedawno uczynił toż samo z wynagrodzeniem, które zapłaciła Hiszpania. Pierwszy iego Minister wielki Podskarbi (*Hasenagi*) nazywa się *Braham*; był on dawniey Schiau czyli posłem Beia z *Konstantyny*, poźniey był u Deia kamerdynerem i dozorcą szkatuły, a wtenczas zjednał sobie zaufanie Deia i dzisieyszy wysoki urząd. Uchodzi on za człowieka bardzo przebiegłego, a niedowierzaiący iego charakter utrudnia wszelkie z nim układy. *Ibrahim Basz Aga* iest Ministrem woyny i dowódcą siły zbroyney. Przybył iako prosty zapaśnik z Lewantu i został przyięty przez *Agę* do noszenia faiek i nalewania kawy, przy czém pozyskał iego względy. Przypadkowo Dey szukał właśnie męża dla swey córki, którey ręki niechciał był przyiąć officer z milicyi. Aga przedstawił mu swego czesznika, a tèn silny i piękny mężczyzna wyniósł się tym sposobem ze służalca na Ministra woyny; poprzednik iego na tym urzędzie, został na rozkaz Deia ubiczowany. *Ibrahim* objął swóy urząd wkrótce po rozpoczęciu krokow nieprzyiacielskich przeciwko Francyi. Teraźnieyszy Intendent marynarki, namiętny i burzliwy człowiek, był dawniey dozorcą pałacu. Dla częstych wybuchow gwałtowności przeciwko poddanym, nadano mu przydomek błazna. *Hadżi Achmet* Bey *Konstantyny* iest Turkiem i pochodzi ze znakomitey rodziny; oyciec i dziad iego byli przez długi czas Beiami. Bey *Oranu Husseyn* iest szanowny człowiek, który iuż dziesięć lat zarządza swoią prowinnyą bez uciemiężenia.”

Piszą z *Marsylii*, iż Basza Egipski sposobi się do wysłania woyska na zdobycie *Tripolu*, w czasie, kiedy wyprawa nasza uda się przeciw *Algierowi*, przez co Dey Tunetański, będąc w środku, musiałby czynić to, coby mu przepisano. Słychać, iż Basza Egipski dostarczy oddział iazdy dla wyprawy.

Dziwiono się tu bardzo, dla czego pogrzeb Marszałka *Gouvion St. Cyr* od dnia do dnia od-

kładano. Przyczyna tego była następuiąca: Chciano, aby kondukt żałobny szedł drogą koło zewnętrznych bulwarow; nie podobało się to wielu Marszałkom, ale żaden z nich nie uczynił w tey mierze przełożenia. Tylko młody officer gwardyi, syn sławnego Jenerała, ośmielił się napisać list do Xięcia *Delfina*, w którym mu wystawił, iż teraz, kiedy się rozpoczyna woyna z *Algierem*, byłoby rzeczą pożyteczną uświetnić pamięć walecznych; że zatém wypadałoby wystawić zwłoki Marszałka cały dzień na widok publiczny w domu inwalidów i ztamtąd dopiero odprowadzić ie na cmentarz. Myśl ta podobała się Xięciu *Delfinowi*, który też list officera posłał natychmiast Ministrowi woyny; ale ten wraz z Xięciem *Polignac* uczynił uwagę, iż podobny zaszczyt spotkał tylko Marszałka *Lannes*, który poległ w bitwie. Rada Ministrów naradzała się dwukrotnie w tey mierze, aż nareszcie Król Jmć przyiął propozycyą młodego officera. Tak więc zwłoki Marszałka wystawione były dnia 5 b. m. na widok w domu inwalidów, i nazaiutrz odprawiło się żałobne nabożeństwo, a pogrzeb odbędzie się dnia 8 b. m.

Zwłoki Margrabiego *Barthelemy* pogrzebione zostały wczoray na cmentarzu *Père Lachaise*. Rogi całunu trzymali: Margrabia *Semonville*, pierwszy Prezes sądu kassacyynego, Hrabia *Portalis*, Par Hrabia *Simeon* i Pan *Vatismenil*.

Xiężna *Frioul* (z domu *Hervas*) wdowa po Wielkim Marszałku Jenerale *Duroc*, poległym roku 1813 w bitwie pod *Bautzen*, otrzymała pensyą, wynoszącą 6,000 frankow.

— *Dnia 7* —

Pan *Artaud* ma bydź mianowany Kommissarzem naszym do oznaczenia granic nowego kraiu Greckiego.

Odebrano tu wiadomości ze *Stambułu* pod dniem 8 marca. Po przybyciu gońca Francuzkiego do Hr. *Guilleminot*, rozeszła się tam pogłoska, iż Posłowie trzech Mocarstw dali Porcie trzymiesięczny czas do przystąpienia do ostatecznego aktu narad Londyńskich. Wybór Xiążęcia Sasko-Koburgskiego, o którym dowiedziano się z listów z *Wiednia*, powszechnie podobał się w *Stambule*. Wyprawiono do *Smyrny* gońca do Pana *de Rigny*.

Wczoray odprawił się tu pogrzeb Marszałka *Gouvion St. Cyr*. Po obrzędzie kościelnym w domu inwalidów, powieziono zwłoki na cmentarz. Dwa bataliony zaczynały i dwa kończyły orszak pogrzebowy, do którego oprócz obecnych w *Paryżu* 7 Marszałków przyłączyło się 30 kilku Jenerałów-Poruczników, blisko 60 Jenerał-Maiorów, oraz wiele Parów i Deputowanych. Rogi całunu trzymali: Marszałek Xiążę *Treviso*, Marszałek Hr. *Molitor*, Vice-Admirał *Truguet* i Margrabia *Jaucourt*. Przy grobie po honorach woyskowych i zwykłych modlitwach, mieli mowy: Marszałek Xiążę *Treviso*, Jenerał *Lamarque* i Margrabia *Jaucourt*. Ciało pochowano przy grobowcach *Masseny*, *Lefebvra* i *Sucheta*.

A n g l i a.

Londyn, dnia 6 kwietnia.

(z Korrespondenta Warszawskiego.)

Xżę Wellington wydał w d. 2 b. m. rozkaz do Lorda Fitzroy Somerset, ażeby żadnego Hiszpana, przybywaiącego z Portugalii, nie umieszczać na liście pensyonarzy rządowych, ponieważ rząd nie uważa ich za wychodzców, ale za zbiegów.

— *Dnia 9* —

Xiążę Wellington miał wczoray dwugodzinne posłuchanie u Króla Jmci w Windsor. Posłowie Rossyyski i Francuzki maią częste narady z Hrabią Aberdeen.

W Izbie wyższey Lord Goderich podał d. 25 z. m. prośbę mieszkaiącego w Hampshire Izraelity, nazwiskiem Moyżesza Salomon, w którey tenże upraszą o równowagę we względzie praw obywatelskich swoich współ-wyznawców; podobną prośbę Izraelitów z Nordwich, poda Izbie Lord King.

Xżę Cumberland pokazał się po pierwszy raz przed kilku dniami w Izbie wyższey: głosował on wraz z Xięciem Gloucester za wnioskiem X. Richmond przeciwko Ministrom.

W pałacu St-James robią przygotowania na przyięcie Króla Jmci, który w 23 b. m. ma tamże w dniu swoich urodzin odbierać powinszowania.

Donoszą z Manchester, że tak w kraiowym, iako i zagranicznym handlu panuie wielka żywość, i zdaie się, że ten lepszy stan rzeczy nabiera coraz więcey mocy.

Onegday znaydowali się w Windsor wszyscy ministrowie prócz P. Peel na radzie tayney.

D a n i j a.

Kopenhaga d. 10 kwietnia.

Król Jmć przeznaczył 75 000 talarów na założenie nowego portu przy kupieckiém mieście Frederichshavn w Jutlandyi. (*K. W.*)

P o r t u g a l i a.

Lizbona dnia 20 marca.

(z Gazety Warszawskiey).

Listy urzędowe, które Pan *Mascarenhas* przywiozł z *Rio-Janeiro*, obeymuią między innemi ustanowienie reiencyi w imieniu *Donny Marji da Gloria*. Członkami tey reiencyi są: Margrabia *Palmella*, *Guerreiro* i Hr. *Villaflor*. Hrabia *Alva* iest mianowany Jeneralnym Kapitanem wysp na mieysce Hrabiego *Villaflor*. Pan *Mascarenhas* iest następcą Margrabiego *Palmella* w *Londynie*. Powyższe wiadomości sprawiły tu wielkie wrażenie.

Minister morski uwiadomił d. 10 b. m. Posła Amerykańskiego o wydanym rozkazie oddania okrętów północno-amerykańskich zabranych przy wyspie *Terceirze*, i uwolnienia ludzi, którzy się na nich znaydowali.

— *Dnia 24* —

Dotychczas nie umiano sobie objaśnić: dla czego Ministrowie *Don Miguela* byli tak spokoyni mimo wszelkich wiadomości powziętych względem załogi *Terceiry*; nagle atoli nastąpił ruch, i na odbytey onegday radzie zgodzono się względem rozmaitych przedsięwziąć się maiących krokow. Do tych policzyć należy naprzód obwarowanie *Tagu*. Dziś wyruszyła kompania robotników i kilku officerów inżenieryi, w celu naprawienia okopow w kształcie pół xiężyca wzniesionych w czasie bytności Francuzów przed uyściem tey rzeki i na iey brzegu przeciwległym *Lizbonie*. Również i kilka innych mieysc przy wybrzeżu ma bydź umocnionych. Co do marynarki, ta, ile się zdaie, nie ma grać żadney roli w tey sprawie, tém bardziey, gdy oświadczono, iż okręty są po większey części niezdatne do użycia. W skutek tego uwolniono ze służby znaczną liczbę officerów morskich. Z officerów uwięzionych w warowni *ś. Jorge*, odprowadzono 12 do wieży *ś. Juliao*. Mówią, iż oni równie iak wszyscy więźniowie stanu znayduiący się w wieży, maią bydź użyci do odbudowania warowni *Bomsuccesso* między wieżami *Belem* i *San Juliao*, około których uyrzeymy tym sposobem mnóztwo ludzi pracuiących z klass wyższych.

Gubernator wyspy *S. Miguel* Don *Prego*, iuż kilkakrotnie donosił rządowi, iż żadnym sposobem nie może się utrzymać, ieśli nie dostanie posiłków, i że raczey woli żądać uwolnienia, gdyż po duchu załogi i mieszkańców i tak mało spodziewść się można.

Skarb w roku bieżącym nic ieszcze nie zapłacił. Żołnierzom należy się 10miesięczna płaca, urzędnikom cywilnym roczna pensya, a sługom pałacowym 9miesięczne zasługi.

Banda konnych rozboyników, którzy przy *S. Pedro de Sul* w prowincyi Beirze popełniali bezprawia, została pokonana po zaciętey walce przez ochotników królewskich; uięto 14 rozboyników, ieden poległ na placu.

H i s z p a n i a.

Madryt dnia 25 marca.

(z Gazety Warszawskiey).

Wiadomości z prowincyy, zwłaszcza południowych, o panuiącey tam nędzy i ubóstwie, są

coraz smutnieysze. Pobor podatkow iest prawie niepodobnym. Kiedy zaś taki iest stan prowincyy, widać wielki zbytek w stolicy tuteyszey.

W Andaluzyi snuią się bandy rozboyników. Użyte przez Jenerała *Quesada* środki dla ich wytępienia, i przyrzeczona nagroda za dostawienie każdego łotra, nie biorą pożądanego skutku. Zdaie się nawet, iż te bandy się powiększaią. W Murcyi dzieie się ieszcze gorzey; tam bowiem rozboynicy strzelaią do woyska królewskiego i staczaią formalne bitwy.

— *Dnia 29* —

Odroczenie Izb Francuzkich, ucieszyło tu wiele osób.

Ustała pogłoska, iż Hrabia *d'Espana* obeymie naczelne dowództwo w Biskai. Zdaie się rzeczą pewną, iż będzie naczelnie dowodził nowey wyprawie przeciw Mexykowi.

NIDERLANDY.

Bruxella dnia 9 kwietnia.

W *Hacquegnies* umarł nie dawno nieiaki *Piotr Droom*, który się dnia 29 czerwca 1709 roku urodził: miał więc przeszło 120 lat. Aż do zgonu posiadał zupełnie siły fizyczne i umysłowe. (*G. W.*)

WŁOCHY.

Florencya dnia 1 kwietnia.

D. 24 z. m. odkryto uroczyście w tuteyszym kościele S. Krzyża marmurowy pomnik Danta, będący dziełem rzeźbiarza Ricci. Składa się on z prostey urny, która się na wysokiey wznosi podstawie, a na której siedzi Dant, trzymaiąc na kolanach boską komedyą; na iedney ręce opiera wawrzynem uwieńczoną głowę swoię, druga leży na książce; przy nim umieszczona iest arfa i trąba. Po prawey stronie rymotwórcy i cokolwiek niżey stoi allegoryczna Italia z berłem w prawey ręce, lewą zaś wskazuie na te wyrazy: „Czcyie naywiększego poetę." Po lewey stronie stoi Poezya, która smutnie opiera głowę swoię na urnie; z lewey iey ręki wieniec spada niby na ziemię, oznaczaiąc przez to, że iuż nie żyie xiążę poetów, i że wątpi o tém, czy znaydzie drugie podobne skronie, któreby uwieńczyć mogła. Każda z tych trzech figur iest blisko sześć łokci wysoka. Na podstawie pomnika wyryty iest następuiący przez badacza starożytności Zannoni ułożony napis. „Danti Aligherio. Tusci. Honorarium. Tumulum. A. Maioribus. Ter. Frustra. Decretum Anno, MDCCCXXIX. Feliciter, Excitaverunt. (*K. W.*)

NIEMCY.

Od brzegów Menu 10 kwietnia.

(z Gazety Warszawskiey).

Odebrano w *Monachium* wiadomość, iż Król Jmć Bawarski wraz ze swym orszakiem wyiechał dnia 26 marca z *Neapolu*. Udał się lądem do *Miniscola* (przylądku *Misene*), gdzie zastał przysposobioną szalupę, na którey przewiozł się do *Lacco*, mieysca odległego blisko 10 mil od przylądku *Misene*. Przybył tam w naylepszém zdrowiu i obrał sobie mieszkanie w domu Pana *Siani*. *Lacco* odznacza się ze wszystkich mieysc wyspy *Ischia* szczególniey zdrowém powietrzem.

— *Dnia 12* —

Zmarły Wielki Xiążę Hesko-Darmstadzki oddawna zgon swóy przepowiadał, co publiczności w *Darmstadt* iest powszechnie wiadomém. Zawsze mawiał: *Umrę tegoż samego dnia, w którym oyciec móy życie zakończył*; i tak się stało. Rzadkiem iest zdarzeniem, iż troie rodzeństwa, to iest: zmarły teraz Wielki Xiążę Hesko-Darmstadzki, i dwie iego siostry, zmarła niedawno Wielka Xiężna Weymarska i Landgrafowa Hessen-Homburska, która roku 1821 życie zakończyła, wszyscy doczekali złotego wesela.

Oddział woyska, wysłany z *Karlsruhe* do *Mannheimu* w kilka godzin po zgonie Wielkiego Xiążęcia Badeńskiego, złożony z półku piechoty i iazdy, oraz znacznego parku artylleryi, zaledwo przybył do przeznaczonego mieysca, odebrał rozkaz, aby się wrócił, co też natychmiast uskutecznił.

Jeden z nayznakomitszych lekarzy w *Frankforcie* nad *Menem*, doktor *Nonne*, otrzymał od Xiążęcia Sasko-Koburskiego *Leopolda* bardzo grzeczny list z propozycyą, aby mu iako lekarz przyboczny pod korzystnemi warunkami towarzyszył do Grecyi.

Monachium dnia 12 kwietnia.

Obrządek religiyny obmywania nóg 12 starcom odbył się w stolicy naszey w przytomności Króla Jmci przez Biskupa Birtna. Naystarszy dziad miał lat 99, a naymłódszy 86, liczba lat wszystkich 12 starców wynosiła razem 1,082. Na rozkaz Królowey Jmci wyprowadzono 12 młodych dziewcząt, które w nowe suknie przybrane i pieniędzmi obdarzone zostały. (*K. W.*)

TURCYA.

Stambuł, dnia 11 marca.

(z Gazety Warszawskiey).

Gdy Porta usiłuie zadosyć uczynić wszystkim zobowiązaniom przyiętym w traktacie Adryanopolskim, i pokazuie pełnomocnikom Rossyyskim, iak mocno usiłuie usunąć wszelkie powody do zażaleń; gdy równie i wszystkie doniesienia Posła Tureckiego w *Petersburgu Halila* Baszy, spodziewać się każą pomyślnego skutku iego poselstwa; tedy można uważać wszystkie nieporozumienia zaszłe między temi dwóma państwami za ułatwione i pokoy za ustalony.

Na wniosek Posła Angielskiego, Vice-Admirał *Tahir* Basza będzie posłany do *Algieru* w celu nakłonienia Deia do uległości dla Francyi, i zwrócenia uwagi iego na niebezpieczeństwo, na iakieby się wystawił, gdyby istotnie miał wylądować znaczny oddział Francuzki. Spodziewaią się tu dobrego skutku poselstwa *Tahira* Baszy, gdyż Dey nayprędzey usłucha Posła Ottomańskiego i gdy ostatnie smutne doświadczenia Porty mogą mu posłużyć za przestrogę, nie zechce się zapewne lekkomyślnie opierać takiemu iak Francya Mocarstwu. *Tahir* Basza otrzyma obszerne pełnomocnictwo, i w razie potrzeby może przybrać rolę pośrednika między Deiem a Francyą. Jakże szczególnie zmieniaią się wypadki! Przed ośmiu miesiącami bezskutecznie wystąpili pośrednicy między Rossyą a Dywanem w *Stambule*, dla wskazania ostatniemu prawdziwego położenia rzeczy i nakłonienia go do uległości; teraz Porta przedsięwzięła podobne pośrednictwo między Francyą a Deiem Algierskim.

Naymłodsza sułtanka, która niedawno syna powiła, ma lat może 19, iest ona Czerkaską i ma bydź nadzwyczay piękną. Sułtan przezwyciężył tak dalece swoie przesądy, iż wpuszcza teraz lekarzy do haremu, a tak, iest to pierwszy przykład w dziełach seraiowych, że przy połogu sułtanki znaydował się lekarz francuzki i akuszer grecki; obadwa nie wychodzili z seraiu przez miesiąc. Gdy lekarz Sułtana uwiadomił, że sułtanka i dziecię są zdrowe, rzekł on do niego po imieniu, co także iest bez przykładu, gdyż tak Sułtan, iak każdy mahometanin mówi Dżaur, co po prostu znaczy pies: „Stefano! (rzekł Sułtan) podoba mi się twoie postępowanie, wracay do swoich przyiacioł, będą oni radzi, gdy cię zobaczą." Lekarz i akuszer dostali po wielkiey kiesie złota. (*Kor. W.*)

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

Wilno dnia 18 Kwietnia v. s. 1830 roku.

Uwiadomienie.

1 Amatorowie muzyki chcąc poświęcić talenta swoie na wsparcie nieszczęśliwych w dniu 24 teraźnieyszego kwietnia wydadzą na dochod ubogich w Sali Ratuszowey Wielki Koncert wokalny i instrumentalny, którego rozkład osobnym Afiszem zostanie ogłoszony.

Wolno drukować, Policmeyster Chrząstowski.

Wezwanie Sukcessorów.

1 My Landrichter i Assessorowie Imperatorskiego Ryzkiego Landgierychtu, mocą ninieyszey publiczney proklamacyi edyktalnie ogłaszamy i wyzywamy, w pierwszy, drugi i trzeci raz następnie i peremtoryalnie wszystkich tych, którzy tylko, na pozostałą po zmarłey JPani Konsyliarzowey honorowey Maryi Elżbiecie von Fiszerowey, z domu von Flemingowey, sukcessyą, a mianowicie, na przynależny do tey sukcessyi, maiątek Dargiany w Wileńskiey Gubernii, w powiecie Upickim sytuowany, qua creditores et heredes, lub też iakiegoby wreszcie powodu niebyło, mogli mieć iakiekolwiek pretensyi, aby wszyscy ci, z podobnemi ich pretensyami, wciągu iednego roku i sześć niedziel, ze dnia ninieyszey proklamacyi, iawili się do tego Landgierychtu, sami personalnie, lub też per mandatarium legitimatum et plene instructum, pretensyi swe dowodzili, i potem oczekiwaliby tu dalszego, według przepisow praw postanowienia; z tém zastrzeżeniem, iż po upłynieniu wyż wzmiankowanego terminu, i za nieiawieniem się na ony, więcey nikt słuchanym nie będzie, i żadne w tey mierze pretensyi, w uwagę nie będą przyięte. O tem każdy do kogo się tycze, niech zna, i od szkod i uszczerbu niech ostrzega się.

Signatum w Imperatorskim Ryzskim Landgierychcie, w zamku w Rydze. Marca 18 dnia 1830 roku.

W Imieniu Imperatorskiego Ryzskiego Landgierychtu.

K. M. v. Grothuss Landrychter.

(L. S.) J. J. Lado Notarius.

In fidem translati J. O. Martusewicz Inflantskiego Hofgerichtu Tranzlator.

Dozwala się drukować. Wilno 1830 d. 17 kwiet. Cenzor L. Borowski.

---

1 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu ninieyszém ogłasza się, iż na mocy 192 § dodatkowych prawideł o urządzeniu handlu dnia 23 listopada 1824 roku wydanych, zostaiący w przeszłym 1829 roku w kupiectwie 3ciey gildy w mieście Trokach Starozakonny Jankiel Zelmanowicz Szczerbak, żona iego Estera, Zelman Dawidowicz Friberh, żona iego Estera, synowie: Tobiasz, Hirsz Dawidowicz, w teraźnieyszym 1830 roku z kupiectwa wypisali się i pozostali w mieszczaństwie. Apryla 12 dnia 1830 roku.

Assessor Józef Szulc.

Sekretarz Kowalenok.

Uwiadomienie.

1 Niżey podpisany oświadczaiąc wdzięczność szanowney Publiczności za względy iakiemi go przez dziewięcioletni pobyt na Pohulance zaszczycać raczyła; ma honor uwiadomić iż tenże sam zakład przenosi na Antokol do *Tivoli* na ś. Jerzy to iest 23 apryla 1830 roku, gdzie nayusilniey starać się będzie skarbić na nowo względy szanowney Publiczności.

E. Fokt.

Wolno drukować, Policmeyster Chrząstowski.

Przedaż.

1 Od Wołyńskiey Izby Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza się, iż oddany iey na ewikcyą przez Żytomierskiego Kupca Starozakonnego Jukela Faynszteyna 1814go października 5go i 1815 lat lutego 16 dnia murowany dwupiętrowy dom z sklepami w mieście Gubernialném Żytomierzu nayduiący się, oceniony w samych niepalnych materyałach 14,430 rub. 20 kop. assygnacyami, za niepłacenie za pożyczką tegoż Faynszteyna i za poręką iego, za Starozakonnym Ickiem Wolkenszteynem w 1814 i 1815 leciech kapitalney srebrem 1,734 rub. 5 kop. i assygnacyami 4,115 rub. 65 kop. z procentami summy, będzie się przedawał w tey Izbie z aukcyynego publicznego targu, we cztery miesiące od poźnieyszego wydrukowania w Sankt-Petersburskich Senackich gazetach ninieyszego ogłoszenia. Apryla 8go dnia 1830 roku.

Dożywotni Członek i Kawaler Krynicki.

Sekretarz Kondratjew.

Łazienki.

1 Właściciel Łazienek w domu pod N. 561 na przedmieściu Zarzeczu exystuiących, ma honor zawiadomić publiczność, iż cena wanien od Sgo Jerzego do Sgo Michała roku idącego 1830 zniżoną została do 40 kop. sr. za każdą, z tém, iż 10 wanien razem zaabbonowanych za 3 rubli srebr. ustąpione będą z wygodami przyzwoitémi, iakie dotąd mieysce miały. K. G.

Wolno drukować Policmeyster Chrząstowski.

Przedaż.

1 Karéta podwóyna mało używana z podróżnemi pakami, iest do przedania za mierną cenę w domie Maxa na przeciw teatru u siodlarza P. Olszewskiego.

Wolno drukować, Policmeyster Chrząstowski.

Do Dzierżawy.

1 Jest do wypuszczenia w trzyletnią dzierżawę maiątek Malaty

w Wileńskim Powiecie, położony. Życzący maią się udać do Kazimierza Piaseckiego Adwokata mieszkaiącego w domu JW. Sowietnikowey Rogowskiey na Skopówce.

Wolno drukować. Policmeyster Chrząstowski.

Ogłoszenie po raz 2gi i 3ci.

PROGRAMMA.

DZIENNIK MEDYCYNY, CHIRURGII I FARMACYI.

Rzecz iest dowiedziona, że pisma peryodyczne, iako naylepszy sposób prędszego ogłoszenia, nowych postrzeżeń, doświadczeń i odmian w umieiętnościach i kunsztach, naywięcey się przyłożyły do ich w czasach naszych upowszechnienia i wzrostu.

Pisma zaś peryodyczne lekarskie przynoszą oprócz tego inne, niemniey ważne, korzyści, które wprost na samychże spływaią chorych. Niema zatém znacznieyszego w Europie miasta, gdzieby lekarze, korzystaiąc z większey zręczności robienia postrzeżeń i z czytania pism tego rodzaiu obcych, albo wspólnym nakładem, albo szczodrobliwością Rządu zgromadzonych, nie starali się w oyczystym ięzyku udzielać innym swoich wiadomości, a tak, wywierać dobroczynnego wpływu na oświecenie lekarskie w obrębie swoiego kraiu.

Tym powodowane CESARSKIE Towarzystwo lekarskie w Wilnie, w latach przeszłych zaięło się było wydawaniem, naprzód Dziennika Farmacyi, potém zaś Dziennika Medycyny, Chirurgii i Farmacyi; lecz wkrótce, dla małey liczby czytelników, a ztąd straty znaczney w uczynionych w tey mierze nakładach, przymuszone było odstąpić od przedsięwzięcia i zaniechać swoiego usiłowania.

Bynaymniey niezrażone iednak pierwszym tym niepomyślnym skutkiem, trwaiąc w naylepszey chęci, stać się, ile można, pożyteczném dla publiczności lekarskiey, naybardziey zaś, skłaniaiąc się do nalegania młodych lekarzy, którzy ukończywszy chwalebnie swoie nauki wSzkoleLekarskiey Wileńskiey, środek do utrzymania się na równi z postępami nauki, znaleźć iedynie tylko mogą w piśmie peryodyczném, zawieraiącém treść nowych i istotnych iey odmian; zamierza znowu się zaiąć wydawaniem podobnego pisma pod tytułem: *Dziennika Medycyny, Chirurgii i Farmacyi*, którego rozkład będzie następny:

I.

Pisma oryginalne.

A mianowicie: a) Rozprawy w przedmiocie Medycyny praktyczney. b) Opisania przypadków chorobnych ważnieyszych. c) Obserwacye meteorologiczne i postrzeżenia we względzie chorób panuiących z trzech poprzedzaiących miesięcy, wyięte z Żurnału posiedzeń CESARSKIEGO Towarzystwa Lekarskiego.

II.

Rozbiory dzieł.

Rozbiór ścisleyszy, albo raczey wyciąg z dzieł nowszych w przedmiocie praktycznym, ze szczególném zastanowieniem się nad teoryą, postrzeżeniami i doświadczeniami Autora, rzucaiącemi nowe światło na naturę, poznawania i leczenia rozmaitych stanów chorobnych.

III.

Wyiątki z pism peryodycznych.

Wyiątki z protokułu posiedzeń Towarzystwa lekarskiego w Wilnie, i z pism peryodycznych obcych, z oznaczeniem ich źrzódła, z którego by czytelnik obszernieyszą powziąć mógł wiadomość, z porządku: a) Anatomia, b) Fizyologia, c) Patologia i Anatomia patologiczna, d) Farmacya, Farmakologia i Materya Medyczna, e) Chirurgia, f) Sztuka położnicza, g) Terapia, h) Policya medyczna i Medycyna sądowa z Toxykologią, i) Sztuka leczenia bydląt.

IV.

Wiadomości Rozmaite.

a) Urządzenia i ukazy nowe w przedmiocie Policyi lekarskiey w naszym kraiu wydane. b) Wiadomości o konkursach, podróżach w celu lekarskim przedsięwziętych, o nagrodach, o darach na rzecz Towarzystwa lekarskiego, lub zakładów lekarskich i t. p. c) O śmierci lekarzy, pismami wsławionych, mianowicie członków Towarzystwa lekarskiego i t. d.

V.

Bibliografia lekarska.

Wymienienie dzieł w różnych ięzykach w przedmiocie szczególniey praktycznym, świeżo drukiem ogłoszonych, które przed innemi na uwagę lekarzy praktycznych zasługują.

Warunki Prenumeraty.

Dziennik Medycyny, Chirurgii i Farmacyi wychodzić będzie co trzy miesiące, czyli kwartałowie w dniu ostatnim miesięcy: marca, czerwca, sierpnia i grudnia. Sposzyt kwartałowy czyli Numer każdy zawierać będzie od 8miu do 10ciu arkuszy druku. Ryciny zostaną dodane, ilekroć objaśnienie rzeczy wymagać tego będzie. W roku wyydzie takich Nrow 4ry. Papier użyty będzie biały. Pierwszy Ner, dla spoźnionego obwieszczenia, wyydzie w końcu kwietnia.

Prenumerata przyymuie się tylko na rok cały, i kosztuie: na mieyscu w Wilnie srebrem rubli *cztery*, z przesyłaniem pocztą *rubli pięć, kopieiek pięćdziesiąt.*

Prenumerować można: *w Wilnie*: w Expedycyi Gazetney Głównego Pocztamtu Litewskiego i w Redakcyi Kuryera Litewskiego: *w innych guberniach i miastach*: na wszystkich Pocztamtach, Kantorach i Expedycyach pocztowych.

Wydawany będzie w drukarni niżey podpisanego, który odpowiada za dotrzymanie tego wydania do końca idącego roku, tudzież odbierać będzie wszystkie listy i odezwy, tyczące się *Dziennika Medycyny, Chirurgii* i *Farmacyi* zapisane: doRedakcyi KuryeraLitewskiego *wWilnie w domu Architekta Kułakowskiego za Koszarami ś. Ignacego.* *Antoni Marcinowski.*

Drukować pozwolono, Wilno dnia 14 kwietnia 1830 roku. Cenzor Jan Barkmann.

Uwiadomienie.

2 U niżey podpisanego Typografa wyszły z druku nowe Ustawy o Cenzurze w ięzyku rossyyskim z tłumaczeniem polskiém

bok. Cena exemplarza rubel srebrem 1 kop. 20, z pocztą rubel sr. 1 kop. 80.

Wilno d. 5 kwietnia 1830 r. T. Glücksberg Typograf Cesarskiego Wileńskiego Uniwersyt.

Drukować pozwolono, Wilno dnia 10 kwietnia 1830 roku. Cenzor Jan Bärkmann.

Przedaż publiczna.

2 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома, отъ С. Петербургскаго Опекунскаго Совѣта симъ объявляется: что въ ономъ продаются съ аукціоннаго торга заложенныя и просроченныя недвижимыя имѣніи:

1е) Надворнаго Совѣтника Николая Ивановича Владимирова, Могилевской Губерніи Белицкаго Повѣта въ селѣ Черномъ 55 душъ писанныхъ по ревизіи 1816 года.

и 2е) Помѣщика Игнатія Осипова сына Лапы Могилевской Губерніи Климовецкаго Повѣта въ разныхъ селѣніяхъ 190 душъ писанныхъ по ревизіи 1816 года.

Оба сіи имѣніи продаются съ рожденными въ оныхъ послѣ ревизіи душами, со всею принадлежащею къ нимъ землею и всякимъ на оной строеніемъ; для чего назначены сроки торгамъ сего года будущаго іюня мца первый 17 вторый 19 и третій 24 числъ. Желающіе купить имѣніи сіи, могутъ являться въ Опекунскій Совѣтъ показанныхъ числъ въ присудственное время, и видѣть въ ономъ продаваемымъ имѣніямъ описи, условіе и форму купчей крѣпости.

Экспедиторъ Осмоловскій.

2 Od Rady Opiekuńczey St-Petersburskiey Cesarskiego Domu Wychowania ninieyszém ogłasza się: iż w niey przedaią się z aukcyynego targu oddane na ewikcyą za uchybieniem terminu nieruchome maiątki:

1) Radcy Dworu Nikołaia Iwanowicza Władimirowa w Mohilewskiey Gubernii Bielickim Powiecie w siole Czernom 55 dusz zapisanych w rewizyi 1816 roku.

i 2) Obywatela Ignacego Józefa syna Łappy, w Mohilewskiey Gubernii Klimowieckim Powiecie w różnych wsiach 190 dusz zapisanych w rewizyi 1816 roku.

Oba te maiątki przedaią się z narodzonemi w nich po rewizyi duszami, ze wszelką przynależącą się do nich ziemią i wszelkiém na niey zabudowaniem; dlaczego naznaczono terminy do targow teraźnieyszego roku następuiącego miesiąca iunii, pierwszy 17, drugi 19, i trzeci 24 dnia. Życzący kupić takowe maiątki, mogą przybywać do Rady Opiekuńczey naznaczonych dni na posiedzenie, i widzieć w niey przedaiących się maiątkow inwentarze, kontrakta i formy przedażnego prawa.

Expedytor Osmołowski.

Oblig zgubiony.

2 Niżey podpisany dnia 14 apr. idącego roku między 9 a 10 godziną idąc Zamkową ulicą ku Ratuszowi, zgubił oblig oryginalny od Star. Arona Michelowicza Cwilinga na summę rubli srebr. 867, Ur. Wincentemu Nowickiemu Regentowi i Adwokatowi Subsel. Wilen. w dniu 15 iunii 1815 r. z terminem oddania w dniu 23 apr. 1816 r. wydany, tegoż dnia w Kancellaryi Ziemskiey Wilenskiey i w aktach Grodzkich Pttu Trockiego oblatowany; przez kogoby był znalezionym prosi o oddanie, za co nadgrodę przyzwoitą upewnia.

Wincenty Nowicki Reg.

Wolno drukować, Policmeyster Chrząstowski.

Licytacya.

2 Licytacya dla oddania w dzierżawę dwunastoletnią folwarkow: Symoniszek, Kowalow, Mieżan i gruntow dwornych folwarku Podlinkowa, oraz w trzyletnią folwarku Russoty, odbędzie się ostatecznie w dniu 21 b. kwietnia; o czém Rząd Uniwersytetu obiawia życzącym stawać do takowey licytacyi. Roku 1830 kwietnia 15 dnia. Sekr. F. Mierzeiéwski.

Uwiadomienie.

2 Przybyły do tuteyszego miasta JPan Cesare Gobbi przeiazdem do Moskwy, o którym wzmieniała Gazeta Kuryera Litewskiego w N. 44 artykuł z Grodna, będzie miał honor dać Koncert wokalny, w dniu 23 apryla teraźnieyszego roku. O mieyscu gdzie takowy będzie wydany, poźniey afiszem ogłosi. Apryla 15 dnia 1830 roku.

Wolno drukować, Policmeyster Chrząstowski.

Włóczęga.

2 Od Bessarabskiego obwodowego Rządu ninieyszem ogłasza się, iż wedle Imiennego Naywyższego Ukazu 18go sierpnia 1828 roku *odesłano* w teraźnieyszym 1830 roku *do Syberyi na osiedlenie włoczęgę Andrzeia* (inaczey *Jana*) *Gołowkę*, maiącego od urodzenia lat 57; wdowiec, czytać i pisać nieumieiący, powiadał się bydź urodzonym w Podolskiey Gubernii w Bracławskim powiecie, w siole Żabokrycza, z włościan obywatela Jałowickiego, że potém zawędrowawszy przed 36cią lat w Chersońską Gubernią, Olwiopolskiego powiatu do wsi Bielaiewki, przynależącey się do obywatela Alexego Bielaiewa, tam też i w poddaństwo się zapisał. Wzrostu 2 arszyny 7 wiersz., włosow na głowie ciemno-rusych, brwi i wąsow rusych, oczu szarych, twarzy czystey, nosa i gęby naturalnych, podbrodek goli, szczególnych przymiotow niema. Assesor Czernisty.

Sekretarz Snieżkow.

Wyieżdżaiący.

2 Wyieżdża za granicę do Państwa austryackiego do wód Karlisbadzkich dla poratowania zdrowia swego W. Anna Tymowska b. Sędzina Graniczna Powiatu Oszmiańskiego z małolotnim synem swoim Juliuszem Tymowskim i dwóma poddanemi ludźmi Kazimierzem Lewidowiczem furmanem i Antonim Adamowiczem lokaiem z terminem na miesięcy sześć.

Wolno drukować, Policmeyster Podpółkownik Chrząstowski.

Podrady.

3 Ryzki Ekonomiczny Komitet dróg Kommunikacyi ninieyszém wzywa życzących dostawić dla V Dyrekcyi robot Windawskiey Wodney Kommunikacyi różnych potrzebnych rzeczy i przyiąć taniey ofiarowanych za nie cen a mianowicie: gwoździ tróyciosu 50 t. po 12 rub., iednociosu 30 t. po 5 r. 35 kop., stali moranki 15 pud. po 10 rub. i żelaza 4grannego grub. 2 diuymy 10 pud. po 7 rub. 50 kop. za pud;

iakowi życzący zechcą przybyć na targi teraźnieyszego apryla 16 i 17 dnia, z przyzwoitemi ewikcyami. Za Sekretarza Masłow.

OPISANIE.

Dóbr wsiów Moszniag i Jeleniowki.

3 Dobra wsie Moszniagi i Jeleniowka, Podolskiey Guberníi w powiecie Bałtskim położone, dawniey do dziedzictwa JO. Xięcia Lubomirskiego należące, w roku 1800 przez NAYJAŚNIEYSZEGO IMPERATORA WSZECH ROSSYI PAWŁA I. darowane JW. Biskupowi Podolskiey Dyecezyi Graffowi Sierakowskiemu: po którym, sukcessorowie onego, prawem naturalnego spadku dobra te odziedziczywszy, w roku 1803 sprzedali JW. Kaietanowi Starzyńskiemu Podolskiemu Guberskiemu Marszałkowi; a po śmierci tego, rodzeni synowcowie; JWW. Dominik i Kalixt bracia Starzyńscy, prawem sukcessyi obiąwszy, w roku 1825 sprzedali na wieczność, niżey podpisanemu.

Wyż wyrażone wsie, maią w sobie dusz płci mężkiey 431 skazkowych, oraz szlachty na czynszu zamieszkałey więcey 100 dusz. Leżą nad rzeką Kodymą, Moszniagi po prawey, a Jeleniowka po lewey stronie; dom murowany z cegły na stronie Moszniazkiey, o pięciu pokoiach z podłogą, gątami pobity, oficyna o dwóch pokoiach z podłogą, na przeciw izba czeladna, dranicami pobita, piekarnia z kuchnią od dwóch pokoiach, i spiżarnią, z kominami murowanemi, ukaliniczona. Loch murowany w ziemi na włoszczyznę pod katraho ukaliniczony: lamus drewniany w zamiot, z podłogą, pod nakryciem słomianym. Temnik na 400 pni pasieki, a przy tym loch z drzewa w ziemi, pod iednym nakryciem. Kurniki dla drobiu dworskiego, lodownia murowana w ziemi z ścielą i na tey murowany lamus dla składu pod nakryciem. Sadz na 10 wieprzów drewniany z podłogą. Staynia na 24 konie, drewniana, oczeretem poszyta, a wraz z tą wozownia na 6 powozow, wygodnie mieścić się mogących, na przeciw domu ogród, do 4000 drzew naypierwszych i naywyborniey szych gatunkow, iabłek i gruszek rodzaynych maiący, opasany kanawą, i lucyą osadzony od północy topolami, a od zachodu wiszniami zasłonięty, w tym szkółka różnych drzew, a po ulicach agrestem i porzeczkami wysadzony. Przy boku tego ogrodu inspekta o 24 oknach szklannych okutych, w rogu chata dla ogrodnika o dwóch pokoiach z podłogą i piekarnią z kominem w wierzchu murowanym. Obok tey, dom dla plenipotenta o 4ch pokoiach, z podłogą, i na przeciw piekarnią, przy tym wozownia i staynia drewniane, słomą pokryte, ogród warzywny. Na Jeleniowce folwark o dwóch pokoiach z piekarnią, i śpiżarnią naprzeciw, słomą pokryty, przy tym staynia, wozownia, loch, chliwy dla chliwni, suszarnia na zboże, i ogród warzywny. Na przeciw tok kanawą opasany i lucyą osadzony, na którym stodoła na 30 zmłockow drewniana, ściany fruściane, szpiklerz na podmurowaniu, z podłogą i zasiekami, drewniany, ściel z tarcic, gątami pobity, a pod spodem lamus, na żelaza rolnicze, mieścić mogący 2,000 korcy zboża, obok tego szopa i dwie komory z ogrodzeniem pod zamkiem na sprzęty gospodarskie, dwa młyny, wyższy na Moszniagach o dwóch kamieniach, stępach i foluszach, a niższy na Jeleniowce o trzech kamieniach, drewniane, słomą pokryte, stawow rybnych cztery, czyniących roczney intraty bez spustu 250 rubli srebrnych. Arenda z młynami czyni rocznie dziesięć tysięcy, karczem traktowych dwie, na Odeskich traktach, i we wsiach dwie. Na Jeleniowce gorzelnia murowana na fundamentach kamiennych, z cegły o czterech kotłach i burtuku, pokryta czerepicą, na górze tey zsyp na mąkę, obok tey o 400 sążni magazyn pięć łokci w ziemię wmurowany z cegły, w którym mieści się 2,000 spustow wódki, na tym magazynu drewniany w zamiot z tarcic sosnowych, czerepicą pokryty, na 4,000 korcy zboża, z magazynu murowanego loch podziemny na wina pod osobnym zamkiem o siedmiu framugach, obok tego opodal słodownia, dla robienia słodu z suszarnią. Ziemi do tych wsiow podług rachunku mappy dwanaście tysięcy morgow, w liczbie których tysiąc morgow lasu dębowego, z ściankami wewnątrz czarnego lasu. Ziemia urodzayna, dla utrzymywania pasiek obfita, stepy dla wypasu bydła, z wodą dogodne, od wszystkich ościenników odgraniczone. Remanenta gospodarskie: wołow roboczych Pobereskich sto, koni roboczych i tabunnych sztuk 70, krów i iałowniku sztuk 50, owiec wołoskich sztuk sto pięćdziesiąt, chlewni sztuk dwieście, pasieki starey pni 360, ulow próżnych pięćset, pszenicy ozimey w snopie kop pięć tysięcy, żyta, hreczki, ięczmienia, arnauty i owsa, z powodu pędzenia gorzelni niewięcey kop tysiąca. Narzędzia rolnicze: plugow dwanaście, bron 32, radeł czterdzieści, wozow dwadzieścia, sani dwadzieścia, młynki, raty i przetaki Odeskie do czyszczenia zboża, miary do mierzenia, i waga z pudami Pawłowska, obory obok toku na bydło, z oddziałami i szopami, w kwadrat, obok tych obora na stadninę, i owce z chliwami ocierniona, meble dworskie, iakie w domu znaydują się, oprócz bielizny stołowey i sreber, słowem ze wszystkiemi remanentami wyż wyrażonemi, wspomnione wsie Moszniagi i Jeleniowka, bez zawodnie są do sprzedania. Ktoby więc życzył sobie te niepodchlebne dobrego położenia i natury dobra nabyć, niech się zgłosi do właściciela onych, w tychże dobrach mieszkaiącego.

Właściciel Paweł Baczyński Sędzia Gran. Pttu. Bał.

Drukować pozwolono. Wilno dnia 10 kwietnia 1830 r. Cenzor Jan Bärkmann.

Sądy Exdywizorskie.

1 Roku 1830 febr. 13 dnia, Sąd Dzielczo-Exdywizorski za Remmissą Ziem. powiatu Upitskiego do maiątku Pojul w tymże powiecie położonego, a do dziedzictwa WW. Stanisława Koryzny Sędziego Gran. i Katarzyny Gosztowtowey Assessorowey w schedach dokumentami objaśnionych, należącego, dla oddzielenia schedy W. Stanisława Koryzny, oraz spełnienia prawideł remmissyynych przybyły, komportacyę dokumentow na dzień drugi aprylа, a zjazd powtórny dla ostatecznego sporow rozsądzenia na dzień 15 maia teraźnieyszego 1830 roku przeznaczył. Ażeby więc strony do tego konkursu wpływaiące, na pomienionym terminie stosunki swoie objawiły, pod ammissyą rzeczy zastrzega.

Antoni Jankiewicz Prezydent Ziem. Upit.
Sędzia Ziem. Adam Jasieński.
Sędzia Ziem. Floryan Wereszczyński.
Za Exdywizorskiego Ziemski Upitski Regent Ignacy Siekluck.